

Н.М. Гоблик-Маркович, канд. екон. наук, доц. (*МДУ, Мукачеве*)
А.В. Грянило, асист. (*МДУ, Мукачеве*)

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РЕГІОНАЛЬНОГО РИНКУ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ

Готельно-ресторанний бізнес є перспективною галуззю економіки України та основною складовою туристичної галузі нашої держави. Прискорений розвиток туристичної галузі, прагнення підприємств до отримання найвищого прибутку та зростаюча платоспроможність споживачів послуг сприяють розширенню та урізноманітненню готельно-ресторанної діяльності. Готельно-ресторанний бізнес забезпечує розвиток туристичної галузі, економіки країни загалом та є складовою сфери обслуговування, що в свою чергу впливає на зайнятість населення, сприяє наповненню держбюджету, залученню капіталів та розвитку інфраструктури.

Конкурентоспроможність регіону і ефективність роботи підприємств сфери готельно-ресторанного бізнесу не може бути забезпечена без обліку тенденцій глобалізації й міжнародної інтеграції підприємств галузі. Тому нашим завданням в даній публікації є визначення суті та особливостей регіонального ринку готельно-ресторанного бізнесу регіону.

Сфера готельно-ресторанного обслуговування на території України розвивається нерівномірно і носить чітко виражений регіональний характер. Для регіонального ринку характерним є розвиток матеріально-технічної бази туристичних підприємств, розгалуженість та різноманітність їх мережі, якість та обсяг послуг, пропонувані готельним господарством та ресторанными підприємствами. Готельні підприємства виконують одну з основних функцій у сфері обслуговування туристів – забезпечують їх житлом і побутовими послугами під час подорожі, а ресторанне господарство здійснює функції забезпечення харчування туристів (споживачів).

Ринок готельно-ресторанних послуг являється синтетичною категорією за допомогою якої визначаються різноманітні за змістом і параметрами явища. Для більш широкого розуміння сутності наведемо інші визначення: певний спосіб організації економічного життя, характерними ознаками якого є самостійність учасників економічного процесу, комерційний характер їхньої взаємодії, конкуренція господарюючих суб'єктів; формування економічних пропорцій під впливом динаміки цін та конкурентної боротьби, ціни, що складаються на основі попиту та пропозиції. Можемо узагальнити, що ринок - місце

взаємодії продавців і покупців для визначення ціни та необхідної кількості товару, відповідно регіональний ринок - це товарний ринок, територіальні (географічні) межі якого охоплюють територію одного регіону або його частини. Іншими словами, регіональний ринок є сукупністю високоспеціалізованих соціально-економічних процесів і відносин у сфері обігу, що формуються під впливом особливостей попиту і пропозиції кожного територіально-адміністративного утворення.

Можемо визначити сутність готельно-ресторанного бізнесу, що собою являє діяльність суб'єктів готельно-ресторанної сфери, пов'язана зі створенням і реалізацією готельно-ресторанних послуг та задоволення потреб клієнтів, направлена на отримання прибутку. Виходячи з вищенаведених понять ми формуємо визначення регіонального ринку готельно-ресторанного бізнесу – це складова частина ринку послуг, яка створює умови для ефективного функціонування суб'єктів готельно-ресторанної діяльності, забезпечує регулювання державними органами влади і здійснює сприяння розвитку та підвищенню їх економічної ефективності бізнесу в певних географічних межах.

Регіональний ринок ГРБ формується за рахунок створення підприємств готельно-ресторанної сфери, наявності споживачів даних послуг та відповідності послуг підприємств потребам споживачів. Розвиток туризму, рекреації, освіти в галузі готельно-ресторанного бізнесу, мінімальне втручання держави, налагодження системи постачання, транспорту та сфери послуг матиме результат у розвитку готельно-ресторанної галузі. Постійному підвищенню конкурентоздатності готельно-ресторанного бізнесу сприятиме запровадження інновацій, інвестиції та запозичення передового міжнародного досвіду.

Визначення сутності, теоретичних засад регіонального ринку готельно-ресторанного бізнесу є початковим етапом нашого дослідження, а отже в подальшому буде актуальним визначення тенденцій розвитку готельно-ресторанної справи та конкурентоспроможності підприємств регіону, що і буде предметом наших наступних досліджень.